

249275

โมเดลสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์
การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ

นางสาววิไลวรรณ ทาศรีภู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๐๐๑๒๕ ๓๗๓๖

249275

โมเดลสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์
การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นางสาววิไลวรรณ ทาศรีภู

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CAUSAL MODEL OF MARITAL SATISFACTION OF WOMEN: THE EFFECTS OF
EMOTIONAL SUPPORT AND SEXUAL COMMUNICATION MEDIATED VIA INTIMACY
AND SEXUAL SATISFACTION

Miss Wilaiwan Thasriphoo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โมเดลสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง:

อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารทางเพศที่

ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ

โดย

นางสาววิไลวรรณ ทาศรีภู

สาขาวิชา

จิตวิทยาพัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณระพี สุทธิวรรณ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... น.น.น. คณะบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรณระพี สุทธิวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

วิไลวรรณ ทาศรีภู : โมเดลสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ.

(A CAUSAL MODEL OF MARITAL SATISFACTION OF WOMEN : THE EFFECTS OF EMOTIONAL SUPPORT AND SEXUAL COMMUNICATION MEDIATED VIA INTIMACY AND SEXUAL SATISFACTION) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ, 201หน้า.

249275

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรง (validation) ของโมเดลสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ 2) เพื่อศึกษารูปแบบอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้หญิงไทยทั่วไปที่สมรสแล้วจำนวน 566 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรแฝง 5 ตัว คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์ วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ การรับรู้ความรักความห่วงใย การรับรู้การให้กำลังใจ การรับรู้ความเข้าใจจากสามี 2) การสื่อสารเรื่องเพศ วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัว คือ การสื่อสารเรื่องเพศทั่วไป การเปิดเผยตนเรื่องเพศ 3) ความใกล้ชิดผูกพัน วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ ความใกล้ชิดผูกพันทางอารมณ์ ความใกล้ชิดผูกพันทางเพศ ความใกล้ชิดผูกพันทางความคิด 4) ความพึงพอใจทางเพศ วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว คือ ความพึงพอใจทางเพศ 5) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว คือ ความพึงพอใจต่อกัน ความมีเยื่อใยต่อกัน การมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน เครื่องมือที่ใช้วัดประมาณค่ามีความเที่ยงตั้งแต่ .850 -.950 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์โมเดลลิซเรล

ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุตามที่ตั้งไว้ตามกรอบวิจัยพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่า $\chi^2 = 19.86$, $df = 19$, $p = 0.403$, RMSEA = 0.009, RMR = 0.009, GFI = 0.994, AGFI = 0.976 โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรสามารถอธิบายความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้ถึงร้อยละ 73.6 โดยมีรูปแบบอิทธิพลดังนี้ คือ 1) การสนับสนุนทางอารมณ์มีอิทธิพลตรงต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง 2) การสื่อสารทางเพศมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรสผ่านความพึงพอใจทางเพศ 3) การสนับสนุนทางอารมณ์และการสื่อสารทางเพศมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรสผ่านความใกล้ชิดผูกพันและความพึงพอใจทางเพศ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิงขึ้นอยู่กับการสนับสนุนทางอารมณ์ที่ตนได้รับจากสามีและการสื่อสารทางเพศกับสามี โดยสิ่งเหล่านี้ช่วยให้ผู้หญิงรู้สึกใกล้ชิดผูกพันกับสามี และมีความพึงพอใจทางเพศมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากขึ้นในที่สุด

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5178304238 : MAJOR DEVELOPMENT PSYCHOLOGY

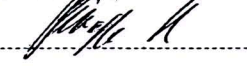
KEYWORDS : MARITAL SATISFACTION, EMOTIONAL SUPPORT, SEXUAL COMMUNICATION, INTIMACY, SEXUAL SATISFACTION AND LISREL

WILAIWAN THASRIPHOO : A CAUSAL MODEL OF MARITAL SATISFACTION OF WOMEN: THE EFFECTS OF EMOTIONAL SUPPORT AND SEXUAL COMMUNICATION MEDIATED VIA INTIMACY AND SEXUAL SATISFACTION. ADVISOR : ASST.PROF. PANRAPEE SUTTIWAN, Ph.D., 201pp.

249275

The purpose of this study were 1) to develop and validate the causal model of marital satisfaction of women: The effect of emotional support and sexual communication mediated via intimacy and sexual satisfaction, and 2) to study the pattern of direct and indirect effects of factor associated with marital satisfaction of women. 566 married Thai women were participants of this study. The developed model consisted of five latent variables: 1) *emotional support*, which was measured by three indicators: perception of love and caring, encouragement, and understanding from husband, 2) *sexual communication*, which was measured by two indicators: dyadic sexual communication and sexual self disclosure, 3) *intimacy*, which was measured by three indicators: perception of emotional intimacy, sexual intimacy, and intellectual intimacy, 4) *sexual satisfaction*, which was measured by one indicator: perception of sexual satisfaction, 5) *marital satisfaction*, which was measured by three indicators: dyadic satisfaction, dyadic cohesion and consensus. Data were collect by questionnaires with reliability ranged from .850-.950. Structural equation model (LISREL) was use for statistical analysis.

The result indicated that the causal model of marital satisfaction of women on the research framework was a good fit with empirical data as indicated by $\chi^2 = 19.86$, $df = 19$, $p = 0.403$, RMSEA = 0.009, RMR = 0.009, GFI = 0.994, AGFI = 0.976² = 19.86, $df = 19$, $p = 0.403$, RMSEA = 0.009, RMR = 0.009, GFI = 0.994, AGFI = 0.976. Independent variables in the model accounted for 73.6 percent variance in marital satisfaction. The causal model indicated that 1) Emotional support had both direct and indirect effect on marital satisfaction through intimacy and sexual satisfaction. 2) Sexual satisfaction had a direct effect on marital satisfaction. 3) Emotional support and sexual communication had an indirect effect on marital satisfaction through intimacy and sexual satisfaction. Results suggested that marital satisfaction in women depended on emotional support and sexual communication with husbands. Emotional support and sexual communication could increase intimacy and sexual satisfaction which led to higher marital satisfaction.

Field of Study : Development Psychology Student's Signature
Academic Year : 2010 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ด้วยความเคารพอย่างสูง ที่ท่านได้สละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขงานทุกขั้นตอนอย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ รองศาสตราจารย์ ศิราภรณ์ ทับสายทอง ที่ได้ให้คำแนะนำที่มีคุณค่าในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณเพิ่มพูน สานิชวรรณกุล เพื่อนสนิทที่คอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และประสานงานให้ในทุกๆด้านแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณพ่อและคุณแม่ที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสบายใจ ความดีทั้งหมดของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอกราบบูชาแด่พ่อและแม่ของผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	4
การสื่อสารเรื่องเพศ.....	7
การสนับสนุนทางอารมณ์.....	15
ความใกล้ชิดผูกพัน.....	19
ความพึงพอใจทางเพศ.....	26
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	37
สมมติฐานการวิจัย.....	37
ขอบเขตของการวิจัย.....	37
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	38
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	41
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
กลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การพัฒนาเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	42
การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝง.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ).....	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง.....	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความตรงของโมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง.....	65
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	88
รายการอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	103
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	104
ภาคผนวก ค แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	119
ภาคผนวก ง รายงานผลการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของผู้หญิง.....	130
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	201

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ที่	
1	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงโครงสร้างของความพึงพอใจในชีวิต สมรสของผู้หญิง..... 52
2	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงโครงสร้างของความใกล้ชิด ผูกพัน..... 54
3	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงโครงสร้างของการสนับสนุนทาง อารมณ์..... 56
4	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลเชิงโครงสร้างของการสื่อสารเรื่อง เพศ..... 57
5	ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง..... 62
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน จากตัวแปรต่าง ๆ..... 65
7	ค่า Factor Loading, Standardized Solution Matrix, Completely Standardized Solution Matrix และ Factor Score Regression ของตัวแปรตามกรอบงานวิจัย..... 69
8	เมทริกซ์พหามิตอร์ของตัวแปรแฝง K และ Eตามกรอบงานวิจัย..... 72
9	ค่า Factor Loading, Standardized Solution Matrix, Completely Standardized Solution Matrix และ Factor Score Regression ของตัวแปรตามโมเดลทางเลือก..... 77

ตาราง	หน้า
ที่	
10	เมทริกซ์พารามิเตอร์ของตัวแปรแฝง K และ Eตามโมเดลทางเลือก..... 80
11	ผลการเปรียบเทียบค่า Chi-square ของโมเดลเชิงสาเหตุทั้งสองโมเดล..... 81
12	การเปรียบเทียบดัชนีตรวจสอบความสอดคล้อง..... 81

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เส้นทางอิทธิพลความพึงพอใจในชีวิตสมรส จากการสนับสนุนทางอารมณ์ และการสื่อสารเรื่องเพศ โดยมีความพึงพอใจเป็นตัวส่งผ่าน.....	7
2	แผนภาพทฤษฎีหน้าต่าใจฮารี.....	11
3	แสดงอาณาเขตของตนเองในความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนม.....	12
4	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยตนทางเพศกับความพึงพอใจทางเพศตามแนวคิดของ McNeil & Byer (2005, 2009).....	14
5	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางอารมณ์ ความใกล้ชิดผูกพันและความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	18
6	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดผูกพัน การเปิดเผยตน และการสนับสนุนทางอารมณ์.....	25
7	กรอบแนวคิดงานวิจัยโมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรส: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศ.....	36
8	โมเดลการวัดองค์ประกอบความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	53
9	โมเดลการวัดองค์ประกอบความใกล้ชิดผูกพัน.....	55
10	โมเดลการวัดองค์ประกอบการสนับสนุนทางอารมณ์.....	56
11	โมเดลการวัดองค์ประกอบการสื่อสารเรื่องเพศ.....	58
12	โมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรส: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศตามกรอบงานวิจัย.....	66
14	โมเดลเชิงสาเหตุของความพึงพอใจในชีวิตสมรส: อิทธิพลของการสนับสนุนทางอารมณ์ การสื่อสารเรื่องเพศที่ส่งผ่านความใกล้ชิดผูกพัน และความพึงพอใจทางเพศของโมเดลทางเลือก.....	74